

Te de roca

Flora de Montserrat: Te de roca per Josep Nuet i Badia, Josep M. Panareda i Clopès (Article publicat al Butlletí del Santuari nº 6, Zona època maig 1983)

El nom de te de roca, molt conegut gairebé arreu, és aplicat per designar la planta que els botànics coneixen per *Jasonia glutinosa* DC.

Aquesta planta forma una petita rabassa llenyosa, de la qual cada primavera surten tiges noves. Les tiges fan uns 20-30 cm., són una mica llenyoses a la base, cobertes de pels simples i glandulosos, és a dir, acabats en una boleta - tan petita que us caldrà una lent per a veure-la - de color grogós, que és plena d'essència.

Les fulles són lanceolades, mats, així mateix cobertes de molts pels glandulosos, cosa que fa que la planta tingui un tacte enganxós.

Cal recordar que el nom llatí *glutinosa* vol dir enganxosa. Les fulles inferiors són més ampleament lanceolades i les de la part superior linears-lanceolades. A l'axil·la de les fulles superiors neixen altres branquetes.

Al capdamunt de les tiges hi ha una sola flor, més ben dit, un sol capítol; és a dir, el tipus d'inflorescència pròpia de la família de les compostes, format per un eixamplament de la tija - el receptacle - on s'insereixen les flors, el qual és voltat per una mena de fulletes molt estretes - les bràctees- el conjunt de les quals constitueix l'involucre.

En el te de roca, les bràctees són desiguals. Les més exteriors, de color verd, més curtes i corbades enfora, cobertes de pels glandulosos; les més interiors, groguenques i amb un pels llargs al marge superior. Al dibuix podeu veure, a baix, a la dreta, una flor sola, molt augmentada de dimensió, i també diferents capítols més o menys oberts i un de ja sec, a dalt, a l'esquerra, obert del tot, en el qual s'aprecia el receptacle amb les cicatrius dels punts on s'insertien les flors. Les bràctees vorejades de pels, ben seques, són corbades cap avall. El color dels capítols és grogós.

Floreix del juny a l'agost. Es fa a les fissures de les roques calcàries més seques, orientades a migdia.

A Montserrat trobem aquesta planta pràcticament a tot arreu, entre 100 i 1100 m., especialment al vessant del Bruc i de Collbató.

És precisament a Montserrat, on el te de roca va ésser descobert per a la Ciència, pel metge i botànic vigatà Francesc Micó, el segle XVI.

Finalment recordem que en medicina casolana el te de roca és estimat per les seves propietats estomacals.